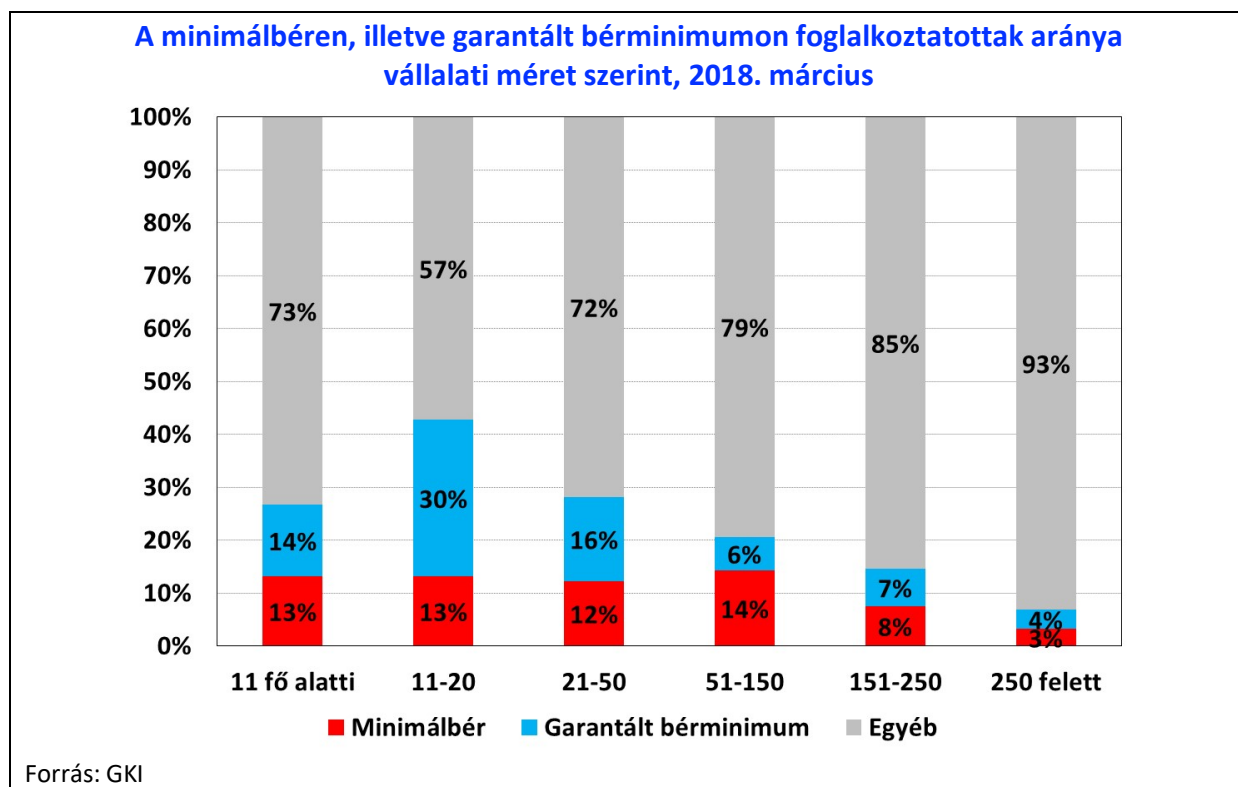

„A véges lehetőségek hazája” – a minimálbéren és a garantált bérminimumon foglalkoztató vállalatok helyzete

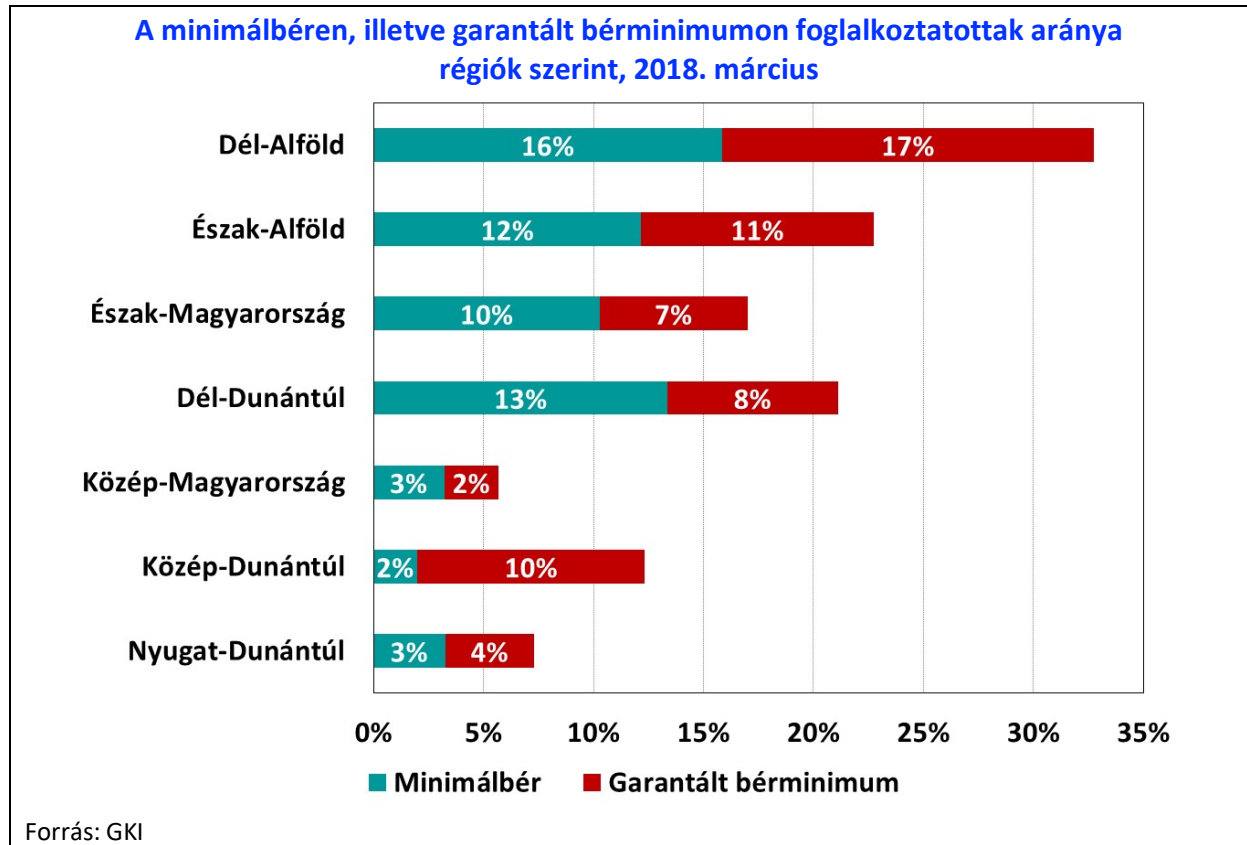
A GKI Zrt. 2018 márciusában vállalati felmérést készített az 5 fő feletti, jellemzően többségi magyar tulajdonban levő vállalatok körében. Összesen 1204 cég válaszolt. A vállalkozásokat egyebek mellett a béremelésekről, illetve a minimálbéresek és a garantált bérminimumon foglalkoztatott munkavállalók helyzetéről kérdeztük.

A vállalatok létszámának 7%-a minimálbéres, 7%-a pedig garantált bérminimumon foglalkoztatott. A kisebb vállalatok arányaiban több embert foglalkoztatnak minimálbéren, illetve garantált bérminimumon, mint nagyobb cégek. A 20 fő feletti cégek esetében a foglalkoztatottak számának emelkedésével csökken az alacsony béren foglalkoztatottak aránya. Különösen nagy a 11-20 főt foglalkoztatók körében a garantált bérminimumon foglalkoztatottak aránya (30%), ami annak a következménye, hogy ebben a csoportban sok az építőipari cég.

Az ágazatok tekintetében kiemelkedő a **minimálbéresek aránya** a kereskedelemben (10%), illetve az üzleti szolgáltatásokban (9%). Ettől nem sokkal maradnak el a feldolgozó- (6%) és építőipari arányok (4%). Leginkább az üzleti szolgáltatást nyújtó vállalatokra jellemző a **garantált bérminimumon (szakmunkás minimálbéren)** való foglalkoztatás (12%), melyet a kereskedelmi (8%), az építő- és feldolgozóipari cégek követnek (rendre 7% és 5%).

Az egyes régiók eltérései is jelentősek. **A fejlettebb országrészekben (Közép-Magyarország, Közép- és Nyugat-Dunántúl) a minimálbéren foglalkoztatottak aránya 2-3%, a garantált bérminimumon foglalkoztatottak aránya 2-10%.** A minimálbéresek aránya a többi régióban jellemzően 10-13%, a maximumot Dél-Alföldön éri el (16%). A szegényebb régiókban a **garantált bérminimumon dolgozók súlya 7-11%**, ez esetben is Dél-Alföldé a szélsőérték (17%).

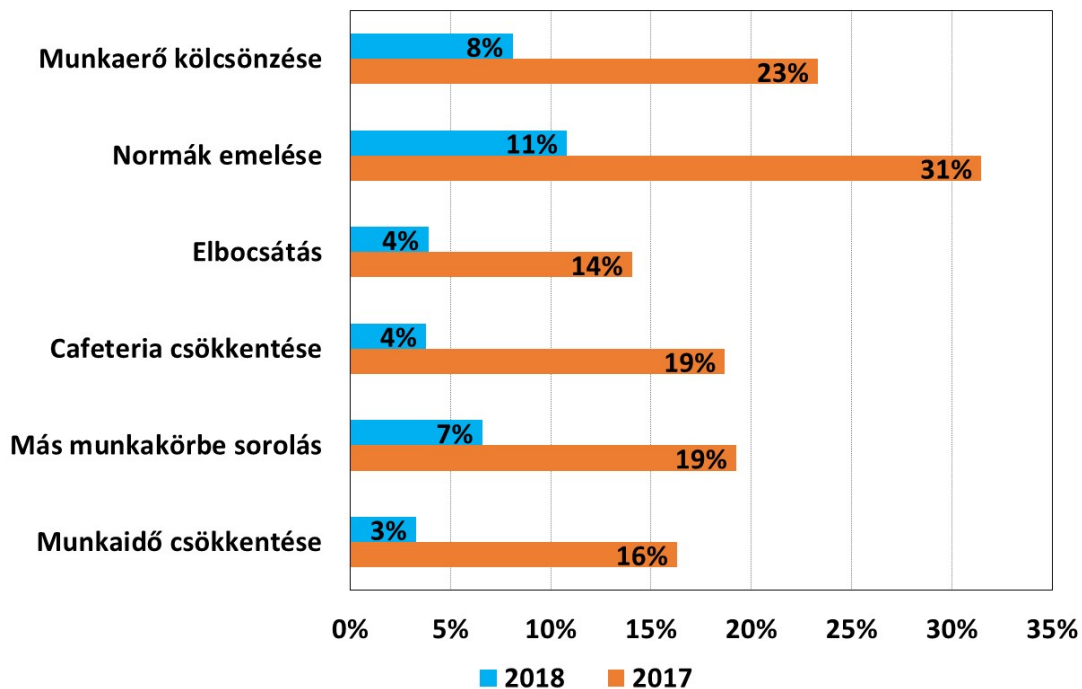

2018 januárjában ismét emelték a minimálbért (8%-kal) és a garantált bérminimumot (12%-kal), ugyanakkor 2,5%-kal csökkent a cégek által fizetendő szociális hozzájárulási adó. **Mindezek hatására a vizsgált cégeknél kizárólag a minimálbér és a garantált bérminimum emelkedésének hatására a foglalkoztatás költségei átlagosan 5,2%-kal emelkedtek.**

A költségnövekedés minimalizálására a cégek számos praktikát bevetettek. Ezek közé tartozik a munkaerő kölcsönzése, a normák emelése, az elbocsátás, a cafeteria csökkentése, a más munkakörbe való sorolás és a munkaidő csökkentése. A GKI 2017 eleji felmérésében ugyanezen opciókat jelölhették meg a válaszadók, s akkor a mostaninál jóval magasabb arányban választották a különböző lehetőségeket. A csökkenés hátterében az egyes lehetőségek véges kihasználhatósága állhat.

2018-ban kb. minden 10. cég élt a normák emelésével. E mellett továbbra is népszerű a munkaerő kölcsönzése (8%), ami az időszakos munkavégzésre megfelelő munkavállalót kereső vállalatoknak segíthetett a leginkább terheik csökkentésében. A harmadik legnépszerűbb intézkedés a munkavállalók más munkakörbe való sorolása (7%). A vállalatok közel azonos aránya (3-4%) bocsátott el munkavállalókat, csökkentette a cafetériát vagy a munkaidőt a költségek csökkentése érdekében.

Vállalati válaszlépések a minimálbér és a garantált bérminimum emelkedésére,
2017. február, 2018. március

Forrás: GKI

A minimálbér és a garantált bérminimum emelése tehát továbbra is a kis- és közepes vállalatok számára jelenti a legnagyobb problémát. Az erőltetett béremelést ugyan valamelyest kompenzálja a 2,5 százalékpontos adócsökkentés, azonban csak csekély mértékben. E tekintetben is jól látható az ország „szétszakadása”, ugyanis a fejlettebb és az elmaradottabb régiók között jelentős a különbség a foglalkoztatási mód tekintetében. Idén a cégek már kisebb mértékben élhettek a különböző költségcsökkentő technikákkal, melyek közül a normák emelése és a munkaerő kölcsönzése továbbra is az első helyeken szerepelt. A költségcsökkentő lépések alkalmazhatósága azonban véges, hiszen egy vállalat, ha például már tavaly megszüntette a cafeteria nyújtását, ezt idén már nem alkalmazhatta (hasonlóan a más munkakörbe való átsoroláshoz).

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092, Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1284

E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László (molnar.laszlo@gki.hu); Tátrai Márk (tatrai.mark@gki.hu)